

Політична освіта в Україні

ПОЛІТИЧНА ЛЕКСИКА

сучасного українського
політика і громадянина

енциклопедичний словник-довідник

Видавництво «Магнолія 2006»

УДК 32(075)
ББК 66.0я2я73
П 20

Відтворення цієї книги або будь-якої її частини заборонено без письмової згоди видавництва.

Рекомендовано

до друку Науково-методичною радою Інституту гуманітарних та соціальних наук Національного університету «Львівська політехніка» (протокол № 9 від 27.05.2017 р.)

Рецензенти:

Борділовська О.А. – доктор політичних наук, доцент кафедри міжнародних відносин і зовнішньої політики Інституту міжнародних відносин Київського національного університету ім. Т. Шевченка;

Луцишин Г. І. – доктор політичних наук, доцент, завідувач кафедри політології та міжнародних відносин Національного університету «Львівська політехніка»;

Науmkіна С. М. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук ДВНЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет ім. К.Д. Ушинського».

Політична лексика сучасного українського політика і громадянина П 20 : енциклопедичний словник-довідник / Укладач В.М. Піча; наук. ред. Л.Д. Климанської, Я.Б. Турчин, Н.М.Хоми [Колектив авторів: І.В. Алексєєнко, О. І. Романюк, М.В. Школяр та ін.]. – Львів : «Магнолія 2006», 2017. – 438 с.

ISBN 978-617-574-112-2

Даний словник-довідник з політології містить понад 500 термінів, які є найчастіше вживаними в лексиці сучасного політика і громадянина України, відзеркалює новітні явища і процеси практичної політики, значно розширює термінологічний апарат політології, спонукає вчених-політологів до його адекватного визначення.

Для бакалаврів, магістрів, аспірантів, науковців та викладачів ВНЗ, політичних діячів, а також для усіх, хто цікавиться політикою та політичною наукою.

ISBN 978-617-574-112-2

УДК 32(075)
ББК 66.0я2я73

© Авторський колектив, 2017
© Укладач В.М. Піча, 2017
© Наук. ред. Л.Д. Климанська,
Я.Б. Турчин, Н.М. Хома, 2017
© «Магнолія 2006», 2017

Денисюк С. Антисемітизм [Текст] / С. Денисюк // Політична лексика сучасного українського політика і громадянина: енциклопедичний словник-довідник / Укладач В. М. Піча; наук. ред. Л.Д. Климанської, Я. Б. Турчин, Н. М. Хоми [Колектив авторів: І. В. Алексєєнко, О. І. Романюк, М. В. Школяр та інші].— Львів : «Магнолія 2006», 2017.— С. 16.

Антисемітизм (нім. Antisemitismus) — одна з форм націон. і реліг. нетолерантності та дискримінації, що виявляється у ворожому ставленні до семітів (арабів, євреїв, асирійців та ін.); ідеологія і політика, спрямовані на обмеження, або позбавлення семітських народів громад. та ін. прав. Причини появи А.: переважно ірраціональні, відмінності у духових засадах життя євреїв та представників ін. народів, відособленість євреїв через релігію (проклята раса тому, що зрадила Христа), психол. комплекси, страх,

зяздрощі до євреїв тощо. У вузьк. значенні — неприязне ставлення саме до євреїв/їудеїв. Термін **А.** уживається з ХІХ ст. (зокрема, В. Марром), хоча явище існувало ще з античних часів. Різновиди **А.**: античний, расовий, релігійний, антисіонізм. Історик Г. Костирченко виокремлює **А.** соціальний (юдофобію або побутовий антисемітизм, а також ідеологічний або філософсько-релігійний) і політичний. Побутовий **А.** є неприйняттям євреїв, їх способу життя. На Заході цей вид називають народним або плебейським. Ідеологічний **А.** у разі його включення у боротьбі за владу стає складовою частиною політ. моделі. Іншим елементом політ. моделі є державний **А.**, коли він стає елементом держ. політики (нацистська Німеччина). У 1933-1945 рр. внаслідок здійснюваного нацистами геноциду загинуло близько 6 млн. євреїв. Створення Ізраїля в 1948 р. спричинило появу **А.** палестинського і загалом арабського. **А.** існує у Європі, США, мусульм. д-вах і пропагується неофашистськими групами. В Україні першими відомими проявами **А.** були погроми євреїв 1113 р. у Києві. 1495-1503 рр. – євреям заборонялося проживати у Литві, до складу якої входила більшість укр. земель. Найжорстокішим проявом **А.** були погроми 1881-1882 та 1903-1905 рр. Під час Другої світ. війни Україна стала ареною здійснення гітлер. режимом геноциду проти євреїв. У 1948-1953 рр. **А.** стає елементом сталінської політики («справа лікарів»). У 60-ті роки ХХ ст. держ. **А.** набув прихованих форм (антисіоністська пропаганда, «екон. процеси» з явним етнічним наголосом). Після розпаду СРСР у незалежній Україні трапляються прояви **А.**, зокрема, у 2014-2015 рр. такі настрої демонстрували лідери самопроголошеної Донецької народної республіки. 22.01.2015 р. проблему **А.** вперше в історії розглядала Генер. Асамблея ООН.

Денисюк С. Г.